

ærede Formand vist have lagt sig imellem, han kender vist det ærede Medlems Sprog. Jeg skulde maaske nok være den stiveste blandt de militære, men ved, at jeg har bestræbt mig for i min Diskussion med det ærede Medlem saa vidt muligt at anslaa en folkelig Tone. Vi have haft forskellige Diskussioner om gammelmalkende Kør og „Bøn“ i en Tone, der hverken var opstyltet eller opstrunket. Jeg synes, at han har været lidt håard imod mig, og jeg haaber, han i Fremtiden skal faa Lejlighed til at erfare, at vi militære ogsaa efter ringe Ævne kunne være folkelige. — Jeg har kun en Bemærkning tilbage, og den er rettet til det ærede Medlem for Skelskør (P. Andersen, Jystrup), som nærrede Frygt for, at Soldatens Lønning ikke var tilstrækkelig til, at han kunne marschere paa den Løn, han fik, og han udtalte, at hvis de Herrer tilstedeværende Medlemmer skulde marschere paa en 55 Øres Kost, vilde det vist gaa galt. Saaledes staa det refereret i et Blad; jeg var ikke til Stede den Gang. Jeg skal villig indrømme, at hvis vi for de 55 Øre kun fik, hvad man kan faa paa den for øvrigt billige og gode Restauration her i Rigsdagen, kunde det maaske knibe at holde ud, selv om man fik de halvandet Pund Rugbrød med, som da ogsaa har noget at sige! Men det er jo ikke saaledes, at vi skulle lade vore menige spise i Rigsdagens Restauration; de spise i noget billigere Beværtninger, som heller ikke ere saa daarlige. Som den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, have vi en Institution, som vi til Dels skyldte Rigsdagens Velvilje, da den har bevilget de ikke ubetydelige Midler dertil; den kaldes Fælleshusholdningen. Ved Hjælp af den er det endogsaa muligt at bespise den menige ret rigeligt for 30 Øre om Dagen. For den Pris faa de saa meget at spise til Middag, som de overhovedet kunne spise. De komme somme Tider igen en to, tre Gange, for de unge Mennesker have en fortræffelig Appetit, men der er altid tilstrækkeligt. Desforuden faa de ogsaa for denne Betaling Morgendrikke, og de fattige kunne ogsaa faa noget Fedt og den Slags Ting. Der levnes ret rigeligt af Kød og Flæsk, saa at der som oftest ogsaa er ri-

geligt til de øvrige Maaltider, og saa have de jo tillige de halvandet Pund Rugbrød. Hvor en saadan Fælleshusholdning er oprettet, er der ikke længere Tale om, at Soldaterne sulte. Tidligere havde de foresatte ofte med Folk at gøre, hvis Udseende bestemt angav, at de sultede og vare slet ernærede, og som ogsaa mangan Gang har kendeligt Præg af, at en stor Del af den meget knappe Lønning snarere var forbrugt til Drik end til Spise. Nu er det en Fornøjelse for de foresatte at se, hvor Folkene se velnærede og kraftige ud. Sygdomstilfældene have ogsaa været i kendelig Aftagen ved de Afdelinger, hvor de have Fælleshusholdning, og jeg tror derfor, at det vilde være meget heldigt, om vi kunde faa saadanne Fælleshusholdninger i Gang ogsaa i andre Garnisoner, i alt Fald alle Vegne, hvor der er Kaserner, og vi ere heldigvis ikke saa overmaade langt fra at være komne saa vidt. Med den højtærede Krigsministers Tilladelse, som det hedder, skal det være mig en Fornøjelse at vise det ærede Medlem om i saadanne Fælleshusholdninger og bringe ham i Berøring med de menige, saaledes at de kunne fortælle ham, hvorledes de have det, hvorledes Tillavningen af Middagsmaden foregaar, sætte ham ind i Regnskabet o. s. v., og saa vil han se, at det er muligt at bespise de menige med meget rundelig Middagsmad og Morgendrik for 30 Øre, og saaledes at der endda bliver Mad tilovers for den øvrige Dag. I øvrigt vil jeg naturligvis ikke have noget imod Værneskatten. Jeg vilde meget gerne se, at de menige ved den Lejlighed fik en højere Løn, men jeg kan ikke se andet, end at der baade fra Hærens Synspunkt og rent human set er nogle, der trænge langt mere, i alt Fald langt mere end de menige, hvor der er Fælleshusholdning, og det er vore Underofficerer. De faa en Løn, som er utilstedelig lille, og som det saa at sige er umuligt at leve af for de Befalingsmænd, der sidde med Familier. Naar man skal paakalde Statskassens Hjælp til bedrø Lønninger for Hæren, tror jeg, det vilde være ubetinget rigtigst og bedst at begynde med Underbefalingsmændene; det er dem, der trænge haardest.